

VII. Verotusvalmisteluvirasto

Verotusvalmisteluviraston kertomus v:ltä 1939 sisälsi seuraavaa:

Vuoden aikana verotusvalmisteluviraston henkilökunnassa tapahtuneista muutoksista mainittakoon, että virastoon perustettiin kolme uutta osastonjohtajan- ja yksi uusi kiinteistökäsittelijänvirka ja uusiksi osastonjohtajiksi määrättiin filosofianmaisteri K. O. Rautakoski, hovioikeuden-
auskultantti O. Salokoski ja lainopinylioppilas R. Niku-Paavola sekä uudeksi kiinteistöosastojen käsittelijäksi virastossa aikaisemmin tilapäisenä virkailijana toiminut isännöitsijä S. Vanhatalo. Uudeksi käsittelijäksi edellä mainitun Niku-Paavolan sijaan otettiin lakitieteenylioppilas K. Sinivuori. Toimistoapulainen H. Lindblad kuoli lokakuun 30 p:nä ja toimistoapulainen H. Billerbäck erosi virastaan joulukuun 1 p:nä. Näitä avoimeksi joutuneita virkoja ei täytetty kertomusvuonna. Toimistoapulaiset W. Cederqvist ja M. Paroll, jotka v. 1939 tulivat olleeksi 25 vuotta viraston palveluksessa, saivat keskuskauppakamarin hopeiset ansiomerkit. Virkavapautta sairauden vuoksi nauttivat toimistoapulaiset F. Grönroos syyskuun 18 p:stä marraskuun 17 p:ään, V. Etholén heinäkuun 18 p:stä elokuun 17 p:ään, T. Öller elokuun 24 p:stä lokakuun 15 p:ään, H. Lindblad elokuun 3 p:stä lokakuun 30 p:ään ja I. Haverinen heinäkuun 27 p:stä lokakuun 26 p:ään sekä vahtimestari L. Sivén tammikuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään.

Verotusvalmisteluviraston kaupunginhallitukselle tekemistä esityksistä mainittakoon m. m. seuraavat: Tammikuun 13 p:nä tehty esitys viraston ei-vakinaisten, kaupungin palveluksessa olevien virkailijoiden palkan korotuksesta, minkä kaupunginhallitus hyväksyi maaliskuun 30 p:nä ja lääninhallitus vahvisti toukokuun 9 p:nä; huhtikuun 15 p:nä tehty esitys viraston ei-vakinaisten, valtion palveluksessa olevien virkailijoiden palkan korotuksesta, jonka lääninhallitus hyväksyi lokakuun 17 p:nä; huhtikuun 9 p:nä tehty esitys viraston kansliapäällikön palkan korottamisesta, johon kaupunginhallitus suostui huhtikuun 27 p:nä kesäkuun 1 p:stä lukien ja lääninhallitus vahvisti päätöksen toukokuun 9 p:nä; elokuun 14 p:nä tehty esitys kaupunginvaltuuston kesäkuussa kaupungin virkasäännön 18 §:ään hyväksymän muutoksen soveltamisesta verotusvalmisteluviraston ei-vakinaisiin virkailijoihin, jonka kaupunginhallitus hyväksyi elokuun 17 p:nä; elokuun 17 p:nä tehty esitys verotusvalmisteluviraston virkahuoneiston laajentamisesta v:n 1940 alusta lukien, jonka kaupunginhallitus hyväksyi marraskuun 23 p:nä; ja lokakuun 9 p:nä tehty esitys v. 1940 maksettavista kansaneläkemaksuista. Huhtikuun 17 p:nä tehtiin esitys lääninhallitukselle tietojen saamisesta poliisilaitoksen osoitetoimis-

tosta sekä kesäkuun 9 p:nä tehtiin esitys valtiovarainministeriölle lainmuutosten aikaansaamiseksi kysymyksissä, jotka koskivat osakeyhtiöiden omien osakkeiden ostamista sekä eräiden Ruotsissa käytännössä olevien verotusmenetelmien käytäntöönottamista maassamme.

Virastolle annettiin kertomusvuonna tapahtuvaa kunnallistaksoitusta varten 167,025 tuloilmoitusta, edellisenä vuonna 156,695, joista suomenkielisiä oli 123,797 ja ruotsinkielisiä 43,228. Tulo- ja omaisuusverotusta varten annettiin 158,794 veroilmoitusta, edellisenä vuonna 148,837, joista suomenkielisiä oli 117,261 ja ruotsinkielisiä 41,533. Kunnallisen taksoituslautakunnan kokoukset alkoivat tammikuun 2 p:nä ja päättyivät seuraneen kesäkuun 2 p:nä. Lautakunta kokoontui kokonaisuudessaan 4 kertaa, jota paitsi sen muodostamien kahdentoista osaston kokousten lukumäärät olivat seuraavat: ensimmäisen osaston 27, toisen 23, kolmannen 17, neljännen 25, viidennen ja kymmenennen 19, kuudennen 21, seitsemännen 26, kahdeksannen, yhdennentoista ja kahdennentoista 20 sekä yhdeksännen 18. Lokakuun 31 p:nä lautakunta piti vielä kokouksen, jossa tehtiin lääninhallitukselle esitys maatalouskiinteistöjen taksoitusperusteista. Tulo- ja omaisuusverolautakunnan kokouksia pidettiin useimmiten samalla kertaa kuin taksoituslautakunnan ja sen osastojen kokouksia, jonka lisäksi lautakunnalla oli kokouksia myöhemminkin eli syyskuun puoliväliin asti, jolloin veroluettelon lyhennysote asetettiin verovelvollisten nähtäväksi.

Verotettujen lukumäärä oli kunnallisverotuksessa 157,153, edellisenä vuonna 143,592, ja valtionverotuksessa 90,024, edellisenä vuonna 76,217. Veroäyrien lukumäärä, joka edellisenä vuonna oli 38,340,880, kohosi 43,964,117:een. Maksettavaksi määrätyn tulo- ja omaisuusveron määrä, joka edellisenä vuonna oli 541,789,952: 15 mk, kohosi 604,044,455: 60 mk:aan, josta 6,536,261: 90 mk tuli tulo- ja omaisuusverolain 23 a §:ssä mainitun lisäveron, 1,973,815: 75 mk 43 §:ssä säädetyn lisäveron, 99,649,706: 55 mk perushankintaveron sekä 6,159,200: 20 mk aikaisemmilta vuosilta maksuunpannun jälkiveron osalle.

V:n 1938 tulojen perusteella toimitetusta kunnallistaksoituksesta tehtiin tutkijalautakunnalle 3,059 valitusta, edellisenä vuonna 2,680, jotka tutkijalautakunta käsittelee elokuun 8, 10, 11, 14 ja 15 p:nä pitämässään kokouksissa. Valituksista 1,246 aiheutti joko taksoituksen poistamisen tai alentamisen, jota vastoin 1,813 valitusta hylättiin. Tutkijalautakunnan päätösten johdosta poistettiin 203,113 veroäyriä, joten veroäyrien kokonaisuudeksi jäi 43,761,004. Veroäyriä jakaantui kiinteistötulosten osalle 4,621,348 eli 10.6 %, elinkeinotulojen osalle 10,348,270 eli 23.6 % sekä palkka- y. m. tulojen osalle 28,791,386 eli 65.8 %. Veroäyriä maksettava veromäärä määrättiin v:lta 1939, kuten edelliseltäkin vuodelta, 7 mk:ksi.

Tulo- ja omaisuusverotuksesta tehtiin Uudenmaan läänin tarkastuslautakunnalle 376 valitusta, joita lautakunta marraskuun 30 p:nä alkaneen sodan johdosta ei ehtinyt käsitellä loppuun v:n 1939 aikana.

Verotusvalmisteluviraston käytettävänä oli v:n 1938 päättyessä kaupungin varoilla ostettua kalustoa 237,490 mk:n hankinta-arvosta ja valtion omistamaa kalustoa 341,082: 65 mk:n hankinta-arvosta. Kertomusvuoden aikana hankittiin uutta kalustoa kaupungin varoilla yhteensä 33,185 mk:n ja valtion varoilla 31,900 mk:n arvosta.

Sodan aiheuttaman pommitusvaaran vuoksi virasto siirtyi joulukuun alkupäivinä melkein kokonaisuudessaan Espoon kunnassa sijaitsevaan Albergan kartanoon ja palasi sieltä takaisin vasta seuraavan vuoden

helmikuun puolivälissä, jolloin virastoa varten oli rakennettu väliaikainen pommisuoja. Lisäksi tuettiin toimiston lasikatto laudoituksella.

Verotusvalmisteluviraston tarkkailijain kertomus v:lta 1939 oli seuraavan sisältöinen:

Verotusvalmisteluviraston kuukausitilien tarkastus toimitettiin heti tilien valmistuttua ja samojen menettelytapojen ja periaatteiden mukaisesti kuin edellisinäkin vuosina. Mahdolliset huomautukset tehtiin heti tarkastuslausuntoon.

Verotusvalmisteluvirastossa oli vuoden aikana 48 kunnan ja 60 valtion palkkaamaa viranhaltijaa sekä lisäksi 9 henkilöä, jotka saivat palkkaa sekä valtiolta että kunnalta. Tilapäisissä töissä oli vuoden aikana kaikkiaan 147 henkilöä.

V:n 1939 menoarvioon verotusvalmisteluviraston käytettäväksi myönnettiin lisämäärärahoja Helsingin kaupungin osalta vahtimestari L. Sivé-
nin sairauslomasijaista varten kaikkiaan 15,520 mk sekä toimistoapulaisten E. Nyqvistin ja E. Lindholmin kolmatta ikäkorotusta varten tammikuun 1939 ajalta 304 mk. Valtion osalla ylitettiin ylimääräistä siivousmäärärahaa 652 mk:lla sekä painatus- ja sidontamäärärahaa 4,004: 10 mk:lla.

Edellä mainitut lisämäärärahat sekä ylitykset huomioonottaen verotusvalmisteluviraston v:n 1939 tilinpäätös osoitti säästöä valtion osalta 113,910: 95 mk sekä Helsingin kaupungin osalta 247,115: 85 mk.

Verotusvalmisteluviraston v:n 1939 tilien loppuyhdistelmän mukaan valtion menot olivat 2,656,771: 55 mk ja Helsingin kaupungin menot 2,649,709: 15 mk. Koska valtio lisäksi suoritti henkikirjanotteista 31,000 mk ja valtion verolomakkeiden painatuksesta 90,000 mk sekä kaupunki taksoitusluettelon ja kunnallisverolippujen kirjoittamisesta 130,000 mk, oli valtion lopullinen osuus verotusvalmisteluviraston menoista 2,777,771: 55 mk ja kaupungin osuus 2,779,709: 15 mk. Viimeksi mainitusta rahamäärästä on kuitenkin vähennettävä valtion ja kaupungin yhteisiin menoihin kuulumattomina tutkijalautakunnan jäsenten palkkioina suoritettut 2,250 mk, joten kaupungin lopulliseksi osuudeksi jäi 2,777,459: 15 mk. Tarverahojen yhteismäärärahan Helsingin kaupunki arvioi 70,000 mk:ksi, mutta valtio vain 60,000 mk:ksi, jonka suuruisena se otettiin tileihin. Samoin kaupungin arvioiman taksoitusluettelon ja kunnallisverolippujen kirjoittamismäärärahan, 156,000 mk, valtio merkitsi ainoastaan 130,000 mk:n suuruiseksi.